

JAARVERSLAG DCA 2022

Cultura ta nos forma di biba

8 DECEMBER 2023
DIRECTIE CULTUUR ARUBA
Stadionweg 37

Colofon:

Directie Cultuur Aruba
Stadionweg 37, Aruba
Tel: (297) 582-2185
E-mail: info@cultura.aw

Website: www.cultura.aw

Facebook

@ Departamento di Cultura Aruba
@ Seyo Nacional pa Artesania Aruba
@ Educa cu Cultura
@ Gang di Arte
@ Arte di Palabra

Foto's: Jhon Freddy Tobón Montoya

-Onder voorbehoud van alle rechten-

Inhoud

Voorwoord

Inleiding	1
1. Personeelszaken	2
1.1 Medewerkers	2
1.2 Directeur en Staf	2
1.3 Ziekteverzuim	2
2. Projecten en activiteiten van de afdelingen	2
2.1 Beleid	3
2.1.1 Beleidsvoorbereiding en Ontwikkeling	3
Intern Controlebeleid en bedrijfsprocessen	3
Analyse van Wet en Regelgeving	3
Adviesverlening en Externe Samenwerking	4
Terugblik op Werkzaamheden van 2022	4
Beleidsuitvoering in subsidieproces voor culturele stichtingen	4
Jaarverslag van de DCA	6
Ondersteuning bij Statenvragen	6
Beleidsvoornemens voor duurzame ontwikkeling	7
Brede Impact: Juridisch Advies en Beleidsnota's (NSP) 2020-2022	9
Nationaal Strategisch plan	5
Inventarisatie van Musea op Aruba	10
Vierlanden Overleg; Samenwerking voor cultuur, Onderwijs en Erfgoed	12
Onderwaterarcheologie	13
Cultuureducatie	15
2.2 Afdeling Implementatie (Projectcoördinatie)	16
2.2.1 Strea Bibo	16
Het eren van Culturele Iconen	16
Poeta di Patria: Een Poëzie ter ere van Aruba's Volklied en Vlagdag	18
Arte di Palabra-Arte di Palanbra ABC: Een Feest van woorden en Creativiteit	19
Fiesta di San Juan/'Dera Gay': Het vieren van Traditie en Samen Zijn	21
Gang di Arte- Ontdekking van Creatieve genialiteit	22
Viering van het 44-jarig Bestaan van Departamento di Cultura Aruba	23
2.3 Afdeling Financiële en Algemene Zaken	25
2.3.1 Begroting van de DCA	25
Comision Celebracion Dianan Nacional (CCDN)	25
Begroting overige kosten DCA 2022	26
Landssubsidies voor stichtingen	26
Financiële Aangelegenheden 2022	26
Financiële Steun aan NGO's	27
Ondersteunde Culturele- Artistieke Disciplines in 2022	27
2.4 Afdeling Onderzoek en Documentatie	28
2.5 Coordinator GO & NGO	29
Nationale feestdagen en traditionele vieringen	31
Bijlage 1	34
Ondersteuning GO & NGO	35

Voorwoord

Het onderhavige document is het jaarverslag van de Directie Cultuur Aruba (DCA) van het jaar 2022.

Een jaar waarin de DCA heeft getracht om de werkzaamheden met veel daadkracht uit te voeren, zeker na de COVID -19 -pandemie: wederom een jaar van wederopbouw.

Voorts heeft de DCA ook heel hard gewerkt om gestalte te geven aan haar beleidsmatige taak. De onderhavige directie heeft de taak om richting te geven aan het integraal cultuurbeleid van Aruba. Meerdere beleidsmatige taken hebben richting gegeven aan al hetgeen er gebeurt en georganiseerd wordt (Implementatie en Uitvoering) op het gebied van kunst- en cultuur op Aruba. Voorts is ook van belang te noemen dat het aansturen van het algehele subsidieproces van het cultuurgebeuren, de volledige aandacht van de DCA heeft op lokaal niveau. Dit is belangrijk, opdat er steeds meer aandacht is en gecreëerd wordt voor kunst- en cultuur in het algemeen.

In dit verslag kunt u gedetailleerd lezen welke werkzaamheden de DCA heeft uitgevoerd in het voornoemde jaar 2022 en hoe deze zijn verlopen.

Ondergetekende wenst u veel leesplezier!

drs. Siegfried E. Dumfries
Directeur Directie Cultuur Aruba
Oranjestad, december 2023

Inleiding

Dit jaarverslag 2022 biedt een diepgaande kijk op de interne dynamiek van de DCA gedurende het jaar 2022. We starten met een analyse van het ziekteverzuim onder het personeel, geïllustreerd aan de hand van het ziekteverzuimpercentage voor dat specifieke jaar. Daarna gaan we dieper in op de samenstelling van het personeelsbestand, de hiërarchische structuur met directeur drs. Siegfried E. Dumfries en zijn staf, en de betrokkenheid van medewerkers bij het Integraal Cultuurbeleid van Aruba. We sluiten dit hoofdstuk af met een samenvatting van het ziekteverzuim in 2022, gebaseerd op historische gegevens. Het volgende hoofdstuk zal uitgebreid ingaan op de projecten en activiteiten van de verschillende afdelingen van DCA in 2022, met speciale nadruk op samenwerkingen met overheidsinstanties, niet-gouvernementele organisaties, belanghebbenden en culturele partners.

In het jaar 2022 heeft Beleid DCA onder andere de Nationale UNESCO Commissie Aruba ondersteunt met de inventarisatie van Musea op Aruba dat uitgemond is in het document 'Nos Herencia Cultural di Noord te San Nicolas'. De Vierlanden Overleg onderwerpen zijn in het jaar 2022 voorgezet. De hoogtepunten waren voor Onderwaterarcheologie, een werkbezoek van de heer mr. Tim Timmers uit Nederland en voor Cultuureducatie de officiële afkondiging van de commissie Cultuureducatie.

Het jaar 2022 was een druk jaar voor afdeling Implementatie; van het eren van Culturele Iconen, 'Poeta di Patria', 'Arte di Palabra Aruba-Arte di Palabra ABC', 'Fiesta di San Juan/Dera Gay', 'Gang di Arte' tot de viering van het 44ste jarig bestaan van de DCA.

De afdeling Financiële en Algemene Zaken speelt een cruciale rol in het toezicht houden op de begroting van de organisatie, waarbij verantwoording wordt afgelegd aan zowel de directie van de DCA als de Directie Financiën Aruba. De beschikbare begrotingsmiddelen voor zowel de uitvoering van interne projecten van de DCA als de ondersteuning van externe culturele projecten van NGO's bevinden zich onder post '4393' genaamd 'Overige kosten', wat de meest relevante begrotingspost is.

Coördinator GO & NGO heeft een uiteenzetting gegeven van de disciplines die in het jaar 2022 financieel ondersteunend werden door de DCA.

Afdeling Onderzoek en Documentatie heeft een opsomming gegeven van hun werkzaamheden in het jaar 2022. Tenslotte is er een bijlage gehecht met een 'Relato di actividad, produccion, asistencia y di productividad 2022 DCA, Asistencia na NGO y proyectonan interno di Dianan Mundial y Internacional'.

1. Personeelszaken

Dit hoofdstuk werpt een blik op de medewerkers van de DCA gedurende het jaar 2022, waarbij het ziekteverzuim onder het personeel wordt geanalyseerd in de vorm van het ziekteverzuimpercentage voor dat jaar

1.1. Medewerker

De medewerkers van de DCA zijn individuen met een diepgewortelde passie voor cultuur. De medewerkers van de afdeling Projectcoördinatie zetten zich in om cultuureducatie en cultuurparticipatie te bevorderen, met speciale aandacht voor de jongere generatie. Evenzo hebben de medewerkers van de afdeling Onderzoek en Documentatie als voornaamste doelstelling het uitvoeren van onderzoek en het publiceren van onderzoeksresultaten over uiteenlopende culturele thema's in Aruba. Deze omvatten cultuur in het algemeen, cultureel erfgoed, taal en kunst. Beleid DCA vormt het kloppende hart van de organisatie als een beleidsdirectoraat. De primaire taak van Beleid DCA omvat beleidsontwikkeling, beleidsevaluatie en het verstrekken van gevraagd of ongevraagd advies met betrekking tot beleidsaangelegenheden.

1.2. Directeur en Staf

De heer drs. Siegfried E. Dumfries is de directeur van de DCA en heeft de algehele leiding over de organisatie. Samen met de stafleden geeft hij leiding aan de 21 medewerkers van de DCA. De directeur en de stafleden bepalen ook de inhoud van projecten op diverse culturele gebieden om het Integraal Cultuurbeleid van Aruba te verwezenlijken, in samenwerking met andere culturele partners. Momenteel zijn twee medewerkers uitgeleend aan niet-gouvernementele organisaties (NGO's) om ondersteuning te bieden en bij te dragen aan de uitvoering van het Integraal Cultuurbeleid van Aruba. Het is vermeldenswaard dat in 2022 twee (2) medewerkers met pensioen zijn gegaan.

1.3. Ziekteverzuim

Hieronder wordt in een beknopt overzicht het ziekteverzuim van de medewerkers in 2022 weergegeven. Het ziekteverzuimpercentage (ZVP) vertoonde in dat jaar een lichte daling.

- 2020: 15.08%

- 2021: 11.03%

- 2022: 12.02%

Bron: SVB-Wbportaal

2. Projecten en Activiteiten van de Afdelingen

Dit hoofdstuk biedt een gedetailleerde beschrijving van de werkzaamheden, projecten en activiteiten die in 2022 zijn uitgevoerd door de verschillende afdelingen van de DCA. Sommige projecten en activiteiten werden in samenwerking met overheidsinstanties (GO's), niet-gouvernementele organisaties (NGO's), andere belanghebbenden en partners op het gebied van cultuur uitgevoerd.

De DCA omvat de volgende afdelingen:

- Directie en Ondersteunende Staf

- Beleid

- Onderzoek en Documentatie

- Implementatie (Projectcoördinatie)
- Algemene Zaken

Bovendien zijn enkele medewerkers van DCA ook leden van de "Comision Celebracion Dianas Nacional," de commissie die de viering van nationale feestdagen zoals 'Dia di Betico,' 'Himno y Bandera,' 'Dia di Rey' organiseert, en die activiteiten zoals 'Dera Gay,' Sinterklaas en 'Dande' ondersteunt.

2.1. Beleid

Introductie van de Directie Cultuur Aruba (DCA) en haar verantwoordelijkheden

De DCA draagt als voornaamste verantwoordelijkheid de uitvoering van kerntaken zoals beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling, beleidsevaluatie en advies. Deze taken vormen de hoekstenen van een dynamische cultuurbevordering en stimuleren de culturele ontwikkeling van het land. De DCA vervult een cruciale rol bij het ondersteunen van culturele activiteiten en het in stand houden van cultureel erfgoed. Hieronder wordt dieper ingegaan op de diverse werkzaamheden die de beleidsdirectie in het jaar 2022 heeft ondernomen.

2.1.1. Beleidsvoorbereiding en Ontwikkeling

Beschrijving van het belang van beleidsvoorbereiding en -ontwikkeling bij de DCA

Een belangrijk aspect van de DCA is het voorbereiden en ontwikkelen van beleid dat het culturele landschap van Aruba vormgeeft en bevordert. Dit omvat het identificeren van culturele prioriteiten, trends en behoeften binnen de samenleving.

De rol van de beleidsmedewerkers bij het analyseren van culturele prioriteiten en trends

De beleidsmedewerkers van de DCA spelen een sleutelrol bij het analyseren van deze gegevens en het formuleren van strategische doelen en richtlijnen. Deze inspanningen zijn gericht op het creëren van een solide basis voor een bloeiende culturele gemeenschap.

Intern Controlebeleid en Bedrijfsprocessen

De rol van intern controlebeleid bij het waarborgen van transparantie en efficiëntie binnen de DCA

Een doelgericht intern controlebeleid is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat de activiteiten van de DCA transparant, efficiënt en ethisch zijn. Het waarborgen van dergelijke controlemechanismen is cruciaal voor het behoud van integriteit en het minimaliseren van risico's.

Streven naar naleving van hoge normen van verantwoording en betrouwbaarheid

De DCA zet zich actief in om ervoor te zorgen dat haar interne bedrijfsprocessen voldoen aan de hoogste normen van verantwoording en betrouwbaarheid.

Analyse van Wet- en Regelgeving

Belang van een grondige analyse van wet- en regelgeving voor de culturele sector

De culturele sector wordt in sterke mate beïnvloed door wet- en regelgeving. Daarom is een grondige analyse van deze voorschriften essentieel.

Het vermogen van de beleidsmedewerkers om advies te verstrekken en culturele initiatieven in overeenstemming met de wet te implementeren

De beleidsmedewerkers van de DCA zorgen ervoor dat ze op de hoogte zijn van de relevante juridische kaders die van toepassing zijn op culturele activiteiten. Dit stelt hen in staat om adequaat advies te verstrekken en de implementatie van culturele initiatieven in overeenstemming met de wet te waarborgen.

Adviesverlening en Externe Samenwerking

De rol van de DCA als adviseur binnen het culturele ecosysteem van Aruba

Een andere cruciale rol van de DCA is het fungeren als adviseurs binnen het culturele ecosysteem van Aruba. De beleidsmedewerkers van de DCA zijn bedreven in het verstrekken van deskundig advies aan zowel interne als externe belanghebbenden.

Betrokkenheid bij interne en externe commissies en werkgroepen om het Integraal Cultuurbeleid van Aruba te versterken

De beleidsmedewerkers van de DCA nemen deel aan verschillende interne en externe commissies en werkgroepen, waarbij ze hun expertise aanwenden om de ontwikkeling en uitvoering van het Integraal Cultuurbeleid van Aruba te versterken.

Terugblik op Werkzaamheden van 2022

Beschrijving van de activiteiten en prestaties van de DCA in 2022

Gedurende het jaar 2022 heeft de DCA als beleidsdirectie een breed scala aan activiteiten ondernomen om de culturele doelstellingen van Aruba te bevorderen. Hierbij lag de focus op het ontwikkelen van nieuwe strategische benaderingen om culturele participatie en educatie te stimuleren, het verrijken van cultureel erfgoed en het bevorderen van cultureel bewustzijn.

Bovendien heeft de DCA zich beziggehouden met het monitoren en evalueren van de voortgang van lopende projecten en initiatieven. Dit proces van continue verbetering en beoordeling heeft de organisatie in staat gesteld om inzicht te krijgen in wat wel werkt en waar eventuele aanpassingen nodig zijn.

In het kort heeft de DCA in 2022 haar rol als beschermer van het culturele erfgoed en als promotor van culturele activiteiten actief vervuld. Haar betrokkenheid bij beleidsvorming, interne controle, analyse van regelgeving en samenwerking met externe partners heeft bijgedragen aan het versterken van de culturele identiteit van Aruba en het bevorderen van een levendige culturele gemeenschap.

Beleidsuitvoering in Subsidieproces voor Culturele Stichtingen

Uitleg over de rol van de DCA bij de toekenning van subsidies aan culturele stichtingen

Sinds de ingrijpende herstructurering van de subsidieregeling in 2016 heeft de DCA als kernpunt van haar taak de rol van toezichthouder en evaluator op zich genomen bij de toekenning van subsidies aan stichtingen die onder haar verantwoordelijkheid vallen. Deze stichtingen omvatten belangrijke hoekstenen van de culturele sector van Aruba, zoals de UNOCA, Stichting Schouwburg Aruba (SSA), Stichting Arubaanse Muziekschool (SAM) en de Fundacion Museo Arubano (FMA). In nauwe samenwerking met het Coördinatie Bureau

Overheidssubsidies (CBOS) speelt de DCA een coördinerende rol in het proces van toekenning van outputsubsidies.

Het hart van dit proces wordt gevormd door de grondige inhoudelijke toetsing van subsidieaanvragen. Deze toetsing is gebaseerd op het kaderbeleid, waarbij de doelstellingen van het ministerie en het overkoepelende Integraal Cultuurbeleid van Aruba vertaald worden naar concrete producten en beoogde prestaties (vastgelegd in het Programma van Eisen). De DCA neemt de verantwoordelijkheid op zich voor het opstellen van het concept landsbesluit subsidie, evenals de specifieke Programma van Eisen voor elke betrokken stichting.

Deze beleidsdocumenten dienen als een verlengstuk van het bredere cultuurbeleid van Aruba. De stichtingen fungeren als belangrijke uitvoerders van dit beleid, en hun activiteiten dragen direct bij aan het realiseren van de culturele visie van het land. Ze zijn verplicht om verantwoording af te leggen over hun prestaties, inclusief financiële verslaglegging, in hun jaarverslagen aan de verantwoordelijke minister.

Belang van de selectie van stichtingen en evaluatie van hun inspanningen

Binnen dit subsidiekader staan vier prominente stichtingen centraal: FMA, SAM, UNOCA en SSA. De FMA houdt zich ten doel het culturele erfgoed van Aruba te bewaren en beschermen, alsmede het vergroten van bewustzijn en interesse hiervoor binnen de bevolking. De FMA is tevens de overkoepelende organisatie voor meerdere musea, waaronder het Historisch Museum, de Carnival Expositie, Museo Industrial en Museo Comunitario. Momenteel wordt enkel het product 'Bon Bini Festival' van het Historisch Museum financieel ondersteund door land Aruba.

SAM zet zich in voor de optimale muzikale vorming van de Arubaanse bevolking. Als centrum voor muziekeducatie legt SAM de nadruk op kwaliteit, diversiteit, participatie en klantgerichtheid.

De UNOCA heeft als missie kunst en cultuur op Aruba te stimuleren, ondersteunen en bevorderen in de breedste zin van het woord. Deze stichting verleent subsidies aan individuen en organisaties die actief zijn binnen het domein van kunst en cultuur op het eiland. Bovendien houdt de UNOCA-toezicht op de effectieve en efficiënte besteding van overheidsmiddelen binnen de culturele sector.

SSA fungeert als educatieve instelling op het gebied van kunst en cultuur. Haar doelstellingen omvatten het beheren en exploiteren van een volledig uitgeruste locatie die dient als platform voor de ontwikkeling en bevordering van culturele activiteiten binnen de Arubaanse gemeenschap. Binnen deze context biedt de SSA een scala aan kunstuitingen, tentoonstellingen en culturele evenementen die gericht zijn op culturele overdracht en educatie, vooral gericht op jongere generaties.

Al met al is het subsidieproces een essentieel instrument om de culturele sector van Aruba te stimuleren, te ondersteunen en te versterken. De zorgvuldige selectie van stichtingen en de evaluatie van hun inspanningen zorgen ervoor dat culturele activiteiten gedijen en dat het cultureel erfgoed van het land wordt gekoesterd en bevorderd.

Jaarverslag van de DCA

Beschrijving van het jaarverslag als een weergave van de activiteiten en prestaties van de DCA

Op jaarlijkse basis legt de DCA-verantwoording af aan de minister belast met Cultuur door middel van een gedetailleerd jaarverslag. Dit document vormt een waardevolle weergave van de dynamische inspanningen en prestaties van de verschillende afdelingen binnen de DCA gedurende het betreffende jaar.

Het jaarverslag heeft een veelomvattend karakter en biedt een diepgaand overzicht van de uiteenlopende werkzaamheden, projecten en activiteiten die de DCA heeft ondernomen. Elk onderdeel van de organisatie draagt bij aan de samenstelling van dit verslag door middel van de presentatie van hun specifieke deelverslagen. Deze deelverslagen fungeren als bouwstenen die samen een holistisch beeld creëren van de activiteiten die binnen de DCA plaatsvinden.

Belichting van de structuur en strategieën van de organisatie

Naast het weergeven van de uitvoerige taken en inspanningen van de afdelingen, werpt het jaarverslag ook licht op de bedrijfsvoering van de organisatie als geheel. Het belicht de achterliggende structuur en strategieën die de DCA hanteert om haar doelen te realiseren en haar missie te vervullen. Hierbij komen aspecten als interne samenwerking, beleidsontwikkeling en evaluatie aan bod, wat een dieper begrip biedt van de manier waarop de DCA haar visie op cultuur in actie omzet.

Naast het overzicht van activiteiten en bedrijfsvoering, schenkt het jaarverslag aandacht aan de successen die de verschillende afdelingen hebben behaald. Dit kunnen uiteenlopende mijlpalen zijn, variërend van grootschalige evenementen die veel publiek trokken tot meer interne prestaties, zoals verbeteringen in efficiëntie en effectiviteit van operationele processen. Deze successen weerspiegelen niet alleen de inzet van de individuele afdelingen, maar ook de algehele impact van de DCA op de culturele ontwikkeling van Aruba.

In een bredere context fungeert het jaarverslag niet alleen als een instrument voor verantwoording, maar ook als een bron van inspiratie en informatie. Het biedt externe belanghebbenden, waaronder het publiek, beleidsmakers en de culturele gemeenschap, inzicht in de uitgebreide bijdrage van de DCA aan het culturele landschap van Aruba. Bovendien fungeert het als een roadmap voor toekomstige initiatieven en doelen, waardoor het de visie van de DCA op cultuurbevordering en -ontwikkeling op de lange termijn schetst.

Kortom, het jaarverslag van de DCA is niet slechts een formele rapportage, maar een levendig document dat de rijke en diverse wereld van culturele inspanningen en prestaties op Aruba tot leven brengt. Het vertegenwoordigt een jaar vol creativiteit, samenwerking en vooruitgang binnen de culturele sector van het eiland.

Ondersteuning bij Statenvragen

Uitleg over de rol van de DCA bij het beantwoorden van statenvragen

Binnen de DCA is een cruciale rol weggelegd voor het ondersteunen en faciliteren van de organisatie bij het afhandelen van statenvragen die afkomstig zijn van de statenleden. Dit proces speelt een essentiële rol in het zorgen voor transparantie, betrokkenheid en open communicatie met betrekking tot diverse aspecten binnen het culturele domein van Aruba.

Statenvragen, opgesteld door de leden van de Staten, beslaan een breed scala aan onderwerpen die gerelateerd zijn aan cultuur. Deze onderwerpen omvatten maar zijn niet beperkt tot: cultuureducatie, cultureel toerisme, creatieve industrie, cultuurparticipatie in zowel actieve als passieve vorm, taal en de bescherming en promotie van cultureel erfgoed, zowel materieel als immaterieel.

De DCA fungeert als een waardevolle schakel tussen de statenleden en de organisatie, waarbij zij zich inzet om gedegen en uitgebreide antwoorden te verschaffen op deze statenvragen. Dit omvat niet alleen het verzamelen van relevante gegevens en informatie, maar ook het analyseren en interpreteren ervan om diepgaande inzichten te bieden die het besluitvormingsproces kunnen ondersteunen.

Deze ondersteuning bij statenvragen draagt bij aan een beter begrip van de diverse culturele aangelegenheden die Aruba rijk is. Het versterkt ook de dialoog tussen de beleidsmakers en de culturele gemeenschap door middel van nauwkeurige en informatieve antwoorden die een breed publiek kunnen bereiken. Dit proces van vraag en antwoord is niet alleen gericht op het verstrekken van informatie, maar ook op het bevorderen van betrokkenheid en bewustzijn over de rijke culturele diversiteit en inspanningen die op het eiland plaatsvinden.

Belang van transparantie en openheid in het culturele beleid

Door de betrokkenheid van de DCA bij het beantwoorden van statenvragen wordt de waarde van transparantie en openheid in het culturele beleid benadrukt. Het stelt de gemeenschap in staat om te begrijpen hoe beleidsbeslissingen worden genomen, welke overwegingen daarbij komen kijken en hoe het culturele landschap van Aruba wordt ondersteund en bevorderd.

Kortom, het proces van ondersteuning bij statenvragen is een cruciaal onderdeel van de verantwoordingsplicht van de DCA en versterkt de verbinding tussen beleidsmakers en de bredere samenleving. Het zorgt ervoor dat belangrijke culturele kwesties en initiatieven niet alleen worden behandeld, maar ook worden begrepen en gewaardeerd binnen het kader van het openbaar bestuur van Aruba.

Beleidsvoornemens voor Duurzame Cultuurontwikkeling

Beschrijving van het proces van beleidsontwikkeling en -planning binnen de DCA

Beleidsontwikkeling en -planning binnen de DCA vormen een dynamisch en continu proces dat gericht is op het verwezenlijken van een bloeiende en duurzame culturele ontwikkeling op Aruba. Een van de centrale instrumenten van dit streven zijn de jaarlijks opgestelde beleidsvoornemens. Deze voornemens fungeren als een strategische routekaart die richting en focus biedt aan de inspanningen van de DCA in het bevorderen, beschermen en versterken van de culturele schatkamer van het eiland.

De integratie van Duurzame Ontwikkelingsdoelen en thematische indicatoren voor cultuur in het beleid

Een belangrijke pijler waarop deze beleidsvoornemens rusten, zijn de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, ook wel bekend als de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Agenda 2030. Dit wereldwijde raamwerk van doelstellingen streeft naar een betere wereld tegen het jaar 2030, met inbegrip van sociale, economische en ecologische aspecten. De beleidsvoornemens van de DCA zijn zorgvuldig ontworpen om naadloos aan te sluiten bij deze mondiale inspanningen, met specifieke aandacht voor de SDG's die verband houden met culturele diversiteit, erfgoedbehoud en cultuuruitwisseling.

Het engagement van de DCA gaat echter verder dan alleen het omarmen van de SDG's. De organisatie heeft ook zorgvuldig gekeken naar de thematische indicatoren voor cultuur zoals voorgesteld door de UNESCO in het kader van de Agenda 2030. Deze indicatoren zijn ontworpen om de bijdrage van cultuur aan de bredere ontwikkelingsdoelen te meten en te monitoren. Ze richten zich op diverse aspecten, variërend van cultureel erfgoed en cultuureducatie tot creatieve industrieën en culturele diversiteit.

Deze uitgebreide en holistische benadering van beleidsvoornemens weerspiegelt de toewijding van de DCA om niet alleen het heden, maar ook de toekomst van de culturele sector van Aruba te versterken. De beleidsvoornemens fungeren als een kompas dat de weg wijst naar een veerkrachtige en florerende culturele gemeenschap, waarbij duurzaamheid en cultureel welzijn hand in hand gaan. Met elke stap die wordt genomen volgens deze beleidsvoornemens, wordt de visie van een cultureel verrijkt en veerkrachtig Aruba tastbaar gemaakt.

Brede Impact: Juridisch Advies en Beleidsnota's

Uitleg over de rol van Beleid DCA in het verstrekken van juridisch advies en beleidsnota's

Het jaar 2022 markeerde een periode van doelgerichte en uitgebreide inspanningen van Beleid DCA binnen de DCA. Met een scherp oog voor detail en een diepgaand begrip van de wettelijke en beleidsmatige context, heeft Beleid DCA zich volledig toegelegd op het verstrekken van essentiële juridische adviezen en beleidsnota's, ministeriële beschikking alsmede begeleidingsbrieven aan de minister belast met Cultuur.

Het voortreffelijke werk van Beleid DCA in 2022 werd geïllustreerd door het feit dat maar liefst negen zorgvuldig uitgewerkte juridische adviezen werden opgesteld en gepresenteerd aan de minister. Deze adviezen waren niet alleen juridisch nauwkeurig, maar ook strategisch van aard, waarbij ze rekening hielden met de culturele belangen van Aruba en de bredere visie van duurzame cultuurontwikkeling.

Een bijzondere mijlpaal werd bereikt met de uitgifte van een belangrijke ministeriële beschikking. Deze beschikking, doordrenkt van grondig onderzoek en overleg, weerspiegelde de diepgaande toewijding van Beleid DCA aan het creëren van een culturele omgeving die gedijt op duidelijke wettelijke kaders en stimulerende beleidsrichtlijnen.

In lijn met het streven naar transparantie en effectieve communicatie, heeft Beleid DCA niet alleen binnen de ministeriële kaders gewerkt, maar heeft het ook twee goed onderbouwde beleidsnota's ontwikkeld en aangeboden aan de minister. Deze beleidsnota's belichtten belangrijke culturele kwesties en droegen bij aan een beter begrip van de complexe dynamiek van de culturele sector van Aruba.

Deelname aan commissies en samenwerking met externe partijen

Een ander facet van het indrukwekkende werk van Beleid DCA in 2022 was de actieve participatie in diverse commissies. Een opvallend voorbeeld hiervan was de rol van Beleid DCA in het prestigieuze Vierlanden Overleg van nationale commissies. Dit overleg fungeerde als een platform voor het delen van inzichten, het bespreken van belangrijke kwesties en het smeden van samenwerking op het gebied van cultuur tussen Nederland, Aruba, Curaçao en Sint-Maarten.

Met een combinatie van strategische visie, juridische expertise en diepe betrokkenheid bij culturele belangen, heeft Beleid DCA in 2022 bewezen dat het een cruciale rol speelt in het vormgeven van het culturele landschap van Aruba. De vele juridische adviezen, beleidsnota's en deelname aan commissies zijn tastbare bewijzen van de toewijding van Beleid DCA aan de culturele bloei en ontwikkeling van het eiland.

Nationaal Strategisch Plan (NSP) 2020-2022

Beschrijving van de doelstellingen van het NSP en de voltooiing ervan in 2022

NOS PLAN, NOS FUTURO[©]

NSP 2020-2022

Het Nationaal Strategisch Plan (NSP) 2020-2022 is het resultaat van een grondig participatief proces, waarin verschillende belanghebbenden en experts hun bijdragen hebben geleverd. Dit plan is opgesteld met als doel de culturele ontwikkeling van Aruba te versterken en te sturen via gerichte acties. Deze acties kunnen variëren van nieuwe initiatieven tot voortzettingen van lopende projecten. Binnen het kader van het NSP heeft de DCA zich geconcentreerd op vier hoofddoelen:

1. **Reactivatie van de Ministeriële Beschikking (MB) voor kunst- en cultuureducatie:** De DCA heeft zich ingespannen om de Ministeriële Beschikking voor kunst- en cultuureducatie nieuw leven in te blazen. Deze maatregel is van groot belang voor het bevorderen van artistieke en culturele educatie binnen het onderwijs en de bredere gemeenschap.

2. **Ontwikkeling van schoolmateriaal:** Met het oog op een effectieve culturele vorming heeft de DCA actief gewerkt aan de ontwikkeling van geschikt educatief materiaal. Dit materiaal dient als instrument om cultuur en kunst op een boeiende en leerzame manier te integreren in het onderwijscurriculum.

3. **Promotie en communicatiemateriaal:** De DCA heeft zich gericht op het verbeteren van de promotie en communicatie van culturele evenementen, activiteiten en initiatieven. Door effectief promotiemateriaal te creëren, kan het culturele aanbod beter worden gepresenteerd aan zowel de lokale bevolking als bezoekers.

4. **Documentatie en digitalisatie van cultureel erfgoed:** Het behoud van cultureel erfgoed staat centraal in het NSP. De DCA heeft inspanningen geleverd om waardevolle culturele elementen te documenteren en te digitaliseren, waardoor ze toegankelijk blijven voor toekomstige generaties.

Het jaar 2022 markeerde een mijlpaal voor de DCA, aangezien alle vier de doelstellingen van het NSP succesvol zijn gerealiseerd. Het proces van het monitoren van deze doelstellingen werd in juli 2022 afgerond. Gedurende de periode van 2020 tot en met 2022 heeft de DCA actief deelgenomen aan monitoring sessies in nauwe samenwerking met de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie. Deze sessies, die om de paar maanden werden gehouden, boden een waardevol platform om de voortgang en impact van de NSP-doelen te evalueren.

De nauwe samenwerking tussen de DCA en de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie weerspiegelt het belang van het NSP als een holistische benadering van cultuurversterking, die niet alleen culturele waarden versterkt, maar ook economische en maatschappelijke impact heeft. Met de voltooiing van de NSP-doelen heeft de DCA een belangrijke mijlpaal bereikt in de voortdurende inspanningen om de culturele bloei van Aruba te bevorderen.

Inventarisatie van Musea op Aruba

Het doel en de methoden van de inventarisatie van musea op Aruba

De Nationale UNESCO Commissie Aruba, in samenwerking met de DCA, heeft het document "Nos Herencia Cultural di Noord te San Nicolaas" opgesteld om een diepgaander begrip te verkrijgen van de musea en expositiecentra op Aruba tot en met 2022. Het belang van dit document ligt in het verkrijgen van inzicht in het functioneren van deze culturele instellingen, met als uiteindelijke doel het opstellen van een mogelijk actieplan op basis van feitelijke gegevens en data.

De DCA heeft intensief gewerkt aan dit document om de verzamelde data te actualiseren. Hiervoor zijn diverse onderzoeksmethoden ingezet, waaronder interviews, e-mails en telefonische gesprekken met vertegenwoordigers van de musea en expositiecentra. Deze veelzijdige aanpak heeft geresulteerd in een grondige en accurate verzameling van actuele informatie.

De vergaarde informatie van de musea en expositiecentra omvat verschillende aspecten. Hierbij moet gedacht worden aan de beschrijving van de collecties die door elk museum worden beheerd, de openingstijden van deze instellingen, de samenstelling van het personeel dat hier werkzaam is, evenals een evaluatie van de toeristische belangstelling en de promotie-inspanningen van elk museum of expositiecentrum.

Het belang van deze inspanningen voor het behoud en de ontwikkeling van culturele instellingen

Het uiteindelijke doel van deze inspanningen gaat verder dan het simpelweg verzamelen van gegevens. De verzamelde informatie zal grondig worden geanalyseerd om zinvolle inzichten te verkrijgen. Deze inzichten zullen dienen als basis voor een advies aan de minister belast met Cultuur. Dit advies zal op zijn beurt relevante aanbevelingen bevatten die kunnen worden geïntegreerd in een actieplan voor de verdere ontwikkeling en versterking van musea en/of expositiecentra op Aruba.

Kortom, deze gezamenlijke inspanningen tussen de Nationale UNESCO Commissie Aruba en de DCA belichten het streven om de culturele rijkdom van Aruba effectief te benutten en te bevorderen. Het uiteindelijke resultaat zal niet alleen een gedetailleerd begrip zijn van de huidige status van musea en expositiecentra, maar ook concrete richtlijnen voor hun toekomstige groei en impact.

Vierlanden Overleg: Samenwerking voor Cultuur, Onderwijs en Erfgoed

Uitleg over het jaarlijkse Vierlanden Overleg en de besproken onderwerpen en overeenkomsten

Het Vierlanden Overleg is een jaarlijks evenement waarin de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van Nederland, Aruba, Curaçao en Sint-Maarten samenkomen. Dit overleg vormt een cruciaal platform waar actuele onderwerpen die van essentieel belang zijn voor elk van deze landen, uitvoerig worden besproken. De focus ligt op het identificeren van behoeften en het dienen van het algemeen belang. Gedurende dit proces worden belangrijke afspraken gemaakt omtrent gegevensuitwisseling, informatie delen en bilaterale samenwerking betreffende diverse projecten en initiatieven die positieve invloed kunnen hebben op de deelnemende landen.

In de afsluitende conclusies van 8 februari 2019 en 7 januari 2021 zijn overeenkomsten bereikt over enkele cruciale onderwerpen. Deze omvatten het Cultuurfonds, Onderwaterarcheologie, Immaterieel Erfgoed en Cultuureducatie. Deze overeenkomsten onderstrepen de vastberadenheid van de betrokken partijen om gezamenlijke doelen na te streven en cultureel erfgoed te versterken.

De betrokkenheid van Aruba bij verschillende werkgroepen en samenwerkingsverbanden

Beleid DCA nam vanaf maart 2020 actief deel aan de beleidswerkgroep Onderwaterarcheologie. Dit is een duidelijk voorbeeld van de toewijding van Aruba aan het behoud en de verkenning van het maritieme erfgoed van de regio. Bovendien heeft de DCA zijn betrokkenheid toegezegd bij andere werkgroepen met betrekking tot Cultuurfonds, Immaterieel Erfgoed en Cultuureducatie.

In de laatste conclusies van het Vierlanden Overleg op 11 maart 2022, werden de vertegenwoordigers van de betrokken landen samen met hun verantwoordelijkheden benoemd. Dit omvatte mevrouw X.J. Maduro, Minister van Financiën en Cultuur van Aruba; de heer S. van Heydoorn, Minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport van Curaçao; de heer R. Samuel, Minister van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport van Sint-Maarten; en mevrouw G. Uslu, Staatssecretaris van Cultuur en Media van de Staat der Nederlanden.

De overeenkomsten en voornemens binnen het Vierlanden Overleg weerspiegelen een sterke toewijding aan diverse cultuurversterkende doelen. Hierbij worden concrete stappen genomen om deze doelen te verwezenlijken. Belangrijke punten uit deze overeenkomsten omvatten:

Cultuurfonds:

- Er is voortgang geboekt in de werkzaamheden van de werkgroep Koninkrijksfonds voor Cultuuronderzoek en Documentatie. Het concept raamwerk, handleiding en aanvraagformulier worden ter advies voorgelegd aan de respectievelijke departementen.
- De werkgroep is opgedragen om door te gaan met de voorbereidende werkzaamheden voor het opstellen van de conceptstatuten, met als doel een volledig voorstel voor de inrichting van het fonds te presenteren.
- Er wordt actief gewerkt aan het voorstel, met als doel het in 2023 aan de regeringen en parlementen voor te leggen, om het fonds in 2024 operationeel te maken.

Cultuureducatie:

- Er is instemming bereikt over het instellen van de werkgroep Cultuureducatie. Het actieplan van deze werkgroep zal worden gepresenteerd tijdens het volgende Vierlanden Overleg.

Immaterieel erfgoed:

- Er is kennisgenomen van de actualisatie van het internationale nominatiebeleid voor Immaterieel Cultureel Erfgoed. Dit wordt gebaseerd op informele adviezen van de Raad voor Cultuur en zal ter definitieve beoordeling worden gedeeld met de afdeling Juridische Zaken en Wetgeving van de betrokken landen.

Onderwaterarcheologie:

- De stand van zaken zoals vermeld in het memo van de werkgroepen Onderwaterarcheologie is besproken. De werkgroepen zijn gevraagd om hun werk voort te zetten.
- Er is een duidelijke toewijding uitgesproken om gezamenlijke inspanningen en verdere samenwerking duurzaam te maken.

De betrokkenheid van de DCA bij de volgende werkgroepen onder andere Onderwaterarcheologie en Cultuureducatie

Onderwaterarcheologie

Het jaar 2022 was een belangrijk jaar voor Aruba met betrekking tot het cultureel erfgoed onder water, met specifieke aandacht voor het UNESCO 2001 Verdrag over de Bescherming van het Cultureel Erfgoed onder Water. Gedurende dit jaar vond er intensief e-mailverkeer plaats tussen verschillende betrokken partijen, waaronder de heer mr. Tim Timmers, een zelfstandig adviseur gespecialiseerd in wetgeving met betrekking tot erfgoed, maritiem beheer, ruimtevaart en luchtvaart. Andere betrokken partijen waren onder andere de Directie Buitenlandse Betrekkingen, het Museo Archeologico Nacional Aruba, de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, UNESCO Aruba, de Directie Scheepvaart Aruba, en de Beleidsgroep Nederland, Sint-Maarten en Curaçao.

Tijdens het jaar vonden herhaaldelijke virtuele werksessies plaats, waarbij de heer mr. Tim Timmers samenwerkte met de Beleidswerkgroep Nederland, Sint-Maarten en Curaçao. Deze sessies waren van groot belang om de benodigde stappen te zetten in de richting van de implementatie van het UNESCO-verdrag en om ervoor te zorgen dat de belangen en vereisten van Aruba in aanmerking werden genomen.

De DCA speelde een cruciale rol in dit proces door een bijdrage te leveren aan het juridische verslag van de werksessies van de Beleidswerkgroep Nederland, Sint-Maarten en Curaçao, evenals het opstellen van het startmemo voor het vierlandenoverleg over onderwaterarcheologie. Deze documenten waren van onschatbare waarde om de juridische en beleidsmatige kaders vast te stellen voor het beschermen van het cultureel erfgoed onder water.

Een belangrijk hoogtepunt in 2022 was het werkbezoek van de heer mr. Tim Timmers aan Aruba, dat plaatsvond op 29 juni en 01 juli. Tijdens deze dagen werden cruciale vergaderingen gehouden waarbij de DCA, samen met de heer mr. Timmers, vertegenwoordigers van MANA (Museo Archeologico Nacional Aruba), UNESCO, het Ministerie van Financiën en Cultuur, en de Directie Wetgeving en Juridische Zaken betrokken waren. Deze vergaderingen dienden om de voortgang van het proces te bespreken, kwesties aan te pakken en strategieën te ontwikkelen voor de implementatie van het UNESCO-verdrag.

Een van de belangrijkste doelstellingen voor Aruba was de ratificatie en implementatie van het Verdrag over de Bescherming van het Cultureel Erfgoed onder Water. In dit kader heeft de DCA juridische bijstand ingeroepen van de heer mr. Tim Timmers, die waardevolle expertise bood. In het bijzonder zal paragraaf 3.7 van het concept landsverordening Maritiem beheer, dat zich uitstrekt van artikel 53 tot en met artikel 65, de doorwerking van het verdrag in de Arubaanse wetgeving mogelijk maken. Dit betekent dat Aruba belangrijke stappen onderneemt om het cultureel erfgoed onder water te beschermen en te behouden, wat van onschatbare waarde is voor zowel het eiland als de wereldwijde gemeenschap van erfgoedbehoud.

Cultuureducatie

Het jaar 2022 markeerde een cruciale fase in de ontwikkeling van cultuureducatie op Aruba. In de vroege dagen van maart kwamen voor het eerst de Directie Onderwijs en de DCA bijeen om de Ministeriële Beschikking Cultuureducatie van 30 oktober 2021, met nummer 2321, te bespreken en te overwegen. Dit markeerde het begin van een ambitieus project dat de cultuur en het onderwijs op het eiland zou transformeren.

Op 16 maart 2022 werd een historische 'Kick-Off meeting' georganiseerd in het John F. Kennedy Education Center, waarbij de ministers verantwoordelijk voor Onderwijs en Cultuur persoonlijk aanwezig waren. Deze bijeenkomst trok een brede groep deelnemers aan, waaronder vertegenwoordigers uit de samenleving, het onderwijsveld en het culturele domein. Het enthousiasme en de betrokkenheid op deze bijeenkomst waren duidelijke tekenen van de gemeenschappelijke wil om cultuureducatie tot een succes te maken.

De 'Steering Committee' voor Cultuureducatie, samengesteld uit leden van de Directie Onderwijs, de DCA en UNESCO, hield herhaaldelijk vergaderingen om een gedetailleerde routekaart uit te stippelen voor het Cultuureducatie-project. Een van hun belangrijkste taken was het selecteren van gekwalificeerde commissieleden voor de Commissie Cultuureducatie, die een sleutelrol zou spelen bij de uitvoering van dit ambitieuze initiatief. Om dit doel te bereiken, werden er verschillende consultatierondes georganiseerd, waarbij diverse belanghebbenden uit de samenleving, het onderwijsveld en het culturele domein werden geraadpleegd. Deze intensieve consultatieperiode begon in mei 2022 en strekte zich uit tot en met september 2022.

Het hoogtepunt van deze inspanningen was de herziene Ministeriële Beschikking Cultuureducatie, die op 28 september 2022 werd uitgegeven onder het nummer Dond/1133.

Deze bijgewerkte beschikking was het resultaat van zorgvuldige overwegingen en de inbreng van velen die betrokken waren bij cultuureducatie. Een van de belangrijkste veranderingen die voortkwamen uit deze herziene beschikking was de oprichting van een Coördinerende Commissie Cultuureducatie. Deze commissie wordt voorgezeten door de Directie Onderwijs, met twee Beleidsmedewerkers van de DCA als vicevoorzitters, en een vertegenwoordiger van het ministerie van Financiën en Cultuur. Deze samenwerking tussen verschillende overheidsinstanties benadrukt de alomvattende aard van cultuureducatie en haar impact op diverse aspecten van het eiland.

De kers op de taart van deze ontwikkelingen kwam in oktober 2022, toen de leden van de Commissie Cultuureducatie officieel werden aangekondigd. Deze aankondiging markeerde een belangrijke mijlpaal in de voortdurende inzet voor de bevordering en integratie van cultuureducatie op Aruba. Het was een bewijs van het vermogen van de gemeenschap om samen te werken en zich in te zetten voor de groei en ontwikkeling van cultuureducatie als een integraal onderdeel van het eilandleven.

Het Vierlanden Overleg weerspiegelt de sterke wens van de betrokken landen om samen te werken en hun cultuur, erfgoed en educatieve initiatieven te versterken. Door regelmatig bijeen te komen en concrete doelstellingen te formuleren, dragen ze bij aan een meer veerkrachtige en bloeiende culturele toekomst voor de hele regio.

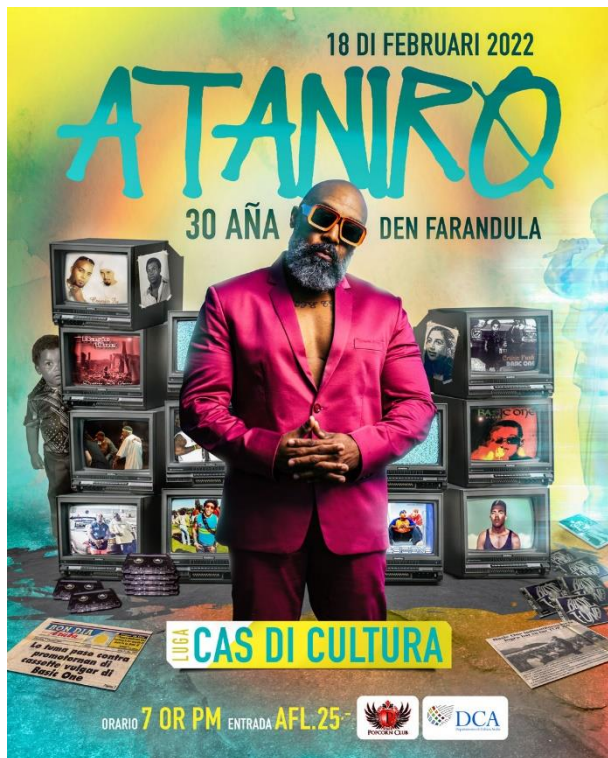
2.2 Afdeling Implementatie

2.2.1. Strea Bibo

Het "Strea Bibo" project is een ambitieus initiatief dat tot doel heeft personen te documenteren en te erkennen die een significante impact hebben gehad op het eiland Aruba en daarbij culturele iconen zijn geworden binnen de nieuwe generatie. De afdeling Onderzoek en Documentatie van de DCA speelt een cruciale rol bij het vastleggen van de historische bijdragen van vroegere muzikanten, waarmee ons waardevolle culturele erfgoed wordt behouden. De afdeling Implementatie heeft zich gericht op het belichten van jonge artiesten en het waarderen van hun inzet en prestaties gedurende hun artistieke carrières.

Het Eren van Culturele Iconen

Een treffend voorbeeld van deze inzet is het eerbetoon aan Janiro Eidsen, ook bekend als Ataniro. Al sinds de jaren 90 is hij een prominente rapper en zijn invloed op de lokale muziekcene is aanzienlijk. Degenen die eerder hebben deelgenomen aan de DCA-projecten zoals "Gang di Arte" en "Arte di Palabra", hebben hun talent ontwikkeld en zijn nu professionals geworden, zoals Osvaldo Correa, Mirzah Manga, Junior Tromp en D'Andre Maxwell. Samen met andere leden van de Popcorn Club hebben zij een unieke show georganiseerd om Ataniro te eren ter gelegenheid van zijn 30-jarige carrière in de showbusiness.

Op 18 februari 2022 werd de presentatie gehouden in het culturele centrum "Cas di Cultura". Het evenement begon met een documentaire over Ataniro, die werd geproduceerd door zowel de DCA als Wolff & Co. Vervolgens werden er dansoptredens uitgevoerd op de muziek van Basic One/Ataniro, zowel van vroeger als recent, door getalenteerde Popcorn-dansers. Een theaterstuk werd opgevoerd, geleid door diverse nummers van Ataniro. Het hoogtepunt van de avond was ongetwijfeld het live-optreden van Ataniro zelf, samen met zijn begeleidingsband en enkele uitgenodigde artiesten. Het evenement bereikte een indrukwekkend hoogtepunt toen Minister Xiomara Maduro een speciale prijs uitreikte aan Ataniro ter ere van zijn 30-jarige jubileum. De zaal was tot de laatste stoel uitverkocht, wat getuigt van het aanzien en de impact van dit project op de Arubaanse gemeenschap.

Voor de realisatie van dit evenement was een begroting van in totaal AWG. 38.110,88 beschikbaar gesteld.

Het "Strea Bibo" project illustreert de vastberadenheid en toewijding van de afdeling Implementatie van de DCA om niet alleen cultureel erfgoed te behouden, maar ook om degenen te eren die bijdragen aan de rijke culturele identiteit van Aruba. Dit project verbindt verschillende generaties en brengt eerbetoen aan de artistieke erfenis van het eiland.

Poeta di Patria: Een Poëziewedstrijd ter Ere van Aruba's Volkslied en Vlagdag

"Poeta di Patria" is een betekenisvolle poëziewedstrijd die nauw verbonden is met de viering van Aruba's Volkslied en Vlagdag, die jaarlijks plaatsvindt op 18 maart. Dit evenement, doordrenkt van patriottisme en culturele trots, biedt een platform voor dichters en woordkunstenaars om hun creativiteit te uiten en hun diepe genegenheid voor het eiland te delen. De wedstrijd vormt een eerbetoen aan de nationale symbolen van Aruba en versterkt het gevoel van gemeenschap en identiteit onder de bevolking.

Gedurende deze wedstrijd worden de deelnemers aangemoedigd om poëzie te creëren die de kernwaarden en het erfgoed van Aruba weerspiegelt. De ultieme beloning voor de winnaar is de unieke kans om op te treden tijdens de officiële ceremonie van Arubadag, een bijzonder moment waarop het eiland de verjaardag van zijn vlag en volkslied viert.

In het jaar waarover we spreken, namen maar liefst 15 getalenteerde deelnemers deel aan de wedstrijd, elk met een passie voor taal en cultuur. Uiteindelijk werd mevrouw Marilis Becker bekroond als de overwinnaar van de wedstrijd, waarbij haar poëtische bijdrage de diepe verbinding met Aruba op treffende wijze tot uiting bracht. Op de tweede plaats eindigde de heer Jhon Freddy Montoya, terwijl de heer Luis Rodolfo de derde plaats wist te bemachtigen.

Achter dit succesvolle initiatief staat mevrouw Julie Merencia, de toegewijde projectleider die met passie en toewijding dit evenement heeft georganiseerd. Haar inspanningen werden ondersteund door de toegewijde leden van de "Arte di Palabra" commissie, een team samengesteld uit medewerkers van de DCA, en de Fundacion Corector di Papiamento. Deze samenwerking is essentieel geweest voor de coördinatie en uitvoering van de wedstrijd, waardoor het evenement kon uitgroeien tot een prachtige viering van taal, cultuur en gemeenschap.

Om dit alles te realiseren, was een budget van in totaal AWG. 10.000,- beschikbaar gesteld. Dit geld is op doordachte wijze ingezet om een betekenisvolle en impactvolle wedstrijd

mogelijk te maken, die niet alleen de dichters beloont, maar ook de gehele Arubaanse gemeenschap verbindt en inspireert. "Poeta di Patria" blijft een prachtig voorbeeld van hoe cultuur en kunst kunnen bijdragen aan het versterken van de band tussen mensen en hun geliefde thuisland.

Arte di Palabra Aruba - Arte di Palabra ABC: Een Feest van Woorden en Creativiteit

Jonge Woordkunstenaars in de Schijnwerpers

"Arte di Palabra" is een opmerkelijke en inspirerende gedichten- en kortverhalenwedstrijd die speciaal is ontworpen voor jongeren van middelbare scholen, met een sterke nadruk op de prachtige Papiamentse taal. Dit evenement dient als een podium voor opkomende woordkunstenaars om hun verhalen te delen en hun creatieve expressie te uiten. De wedstrijd belichaamt niet alleen de rijke culturele erfenis van Aruba, maar ook het aanmoedigen van jonge geesten om hun stem te vinden en te laten horen.

De diversiteit van creatieve talenten wordt weerspiegeld in de verschillende categorieën die de wedstrijd omvat. Deze categorieën zijn verdeeld over de verschillende klassen op middelbare scholen, waarbij deelnemers de kans krijgen om hun werk te presenteren in bestaande gedichten en kortverhalen. De scheiding tussen klas 1-2 en klas 3-6 zorgt ervoor dat de wedstrijd nauw aansluit bij de leeftijdsgebonden ervaringen en perspectieven van de jonge deelnemers.

In het jaar waarin dit verslag zich focust, werden maar liefst 21 getalenteerde jongeren aangemoedigd om deel te nemen aan deze literaire viering. De inzendingen waren indrukwekkend en getuigden van het creatieve potentieel van Aruba's jonge generatie. Na een zorgvuldige beoordeling werden de volgende winnaars gekozen:

- Nyella Thijsen in categorie A
- Jathan Franken in categorie B
- Genevan Maduro in categorie C
- Qryna Antersyn in categorie E
- Guizza Steenvoorde in categorie F

Een speciale vermelding gaat naar Genevan Maduro, die niet alleen de winnaar was in categorie C, maar ook de prestigieuze algemene prijs in de wacht sleepte. Een eerbetoon aan zijn uitzonderlijke talent en het vermogen om emotie en verbeelding tot leven te brengen in zijn woorden.

Hoewel de creatieve inzendingen voor categorie D dit jaar schaars waren, toont het succes van de andere categorieën de diepgaande verbinding aan die deze jonge woordkunstenaars voelen met hun eiland en hun taal. Op 2 april 2022 vond de veertiende editie van het "Arte di Palabra" evenement plaats in het prachtige Cas di Cultura. Dit was een dag vol opwinding en inspiratie, waarbij de finalisten hun talenten konden tonen aan een enthousiast publiek. Maar het evenement stopte daar niet.

De deelnemers die zich hadden gekwalificeerd voor de finale kregen een unieke kans: deelname aan de interinsulaire wedstrijd "Arte di Palabra ABC." Dit programma vormt een brug tussen de ABC-eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao, en stelt jonge woordkunstenaars in

staat om hun talenten op een breder podium te laten zien. Op 28 mei 2022 vond deze interinsulaire wedstrijd plaats in het Key Center op Curaçao.

Voorafgaand aan hun reis naar Curaçao kregen de deelnemers waardevolle workshops van niemand minder dan de heer Jhon Freddy Montoya, een gevierde figuur binnen de kunstwereld van Aruba. Deze workshops stelden hen in staat om zich op passende wijze voor te bereiden op de intensieve competitie die hen te wachten stond.

Hoewel het succes van deze reis bescheiden was, met alleen mevrouw Qryna Antersyn die de eerste prijs in categorie E wist te winnen, blijft het een waardevolle ervaring die deze jonge woordkunstenaars zal blijven inspireren en motiveren om hun creatieve reis voort te zetten.

De drijvende kracht achter het succes van "Arte di Palabra" is niemand minder dan mevrouw Julie Merencia, de bezielde projectleider die met toewijding en enthousiasme dit prachtige evenement heeft georganiseerd. Ze werkte nauw samen met de Commissie Arte di Palabra, een team samengesteld uit betrokken medewerkers van de DCA en de Fundacion Corector di Papiamento. Deze samenwerking was van onschatbare waarde bij het tot stand brengen van dit evenement, dat niet alleen een viering is van taal en kunst, maar ook een inspiratiebron voor jonge geesten om hun creatieve potentieel te verkennen.

De toegewezen begroting voor dit ambitieuze project bedroeg in totaal AWG. 46.319,08. Dit geld werd wijselijk geïnvesteerd in het mogelijk maken van een evenement dat jonge creatieve zielen samenbrengt, hun stem versterkt en hun culturele erfgoed eert. "Arte di Palabra" blijft een prachtige herinnering aan hoe kunst en taal een krachtige impact kunnen hebben op de jeugd van Aruba en daarbuiten.

Fiesta di San Juan / Dera Gay: Het Vieren van Traditie en Samen Zijn

Een Traditioneel Schoolprogramma met een Moderne Twist

Het jaarlijkse schoolprogramma van de eeuwenoude "Fiesta di San Juan" kreeg een sprankelend nieuw hoofdstuk in 2022, een periode waarin de kinderen van Aruba werden ondergedompeld in de rijke culturele erfenis van het eiland. Van 13 juni 2022 tot 16 juni 2022 en van 21 juni 2022 tot 23 juni 2022 vond dit betekenisvolle evenement plaats in het prachtige decor van Cas di Cultura, waar kleuter- en basisscholen zich verzamelden om deel te nemen aan een viering van traditie, muziek en gemeenschap.

Een opmerkelijk feit was de opkomst van maar liefst 34 scholen, wat resulteerde in een indrukwekkend aantal van 4592 kinderen die vol verwachting de presentaties bijwoonden. Een organisatorisch hoogstandje was het zorgen voor het vervoer van deze jonge gasten, waar Arubus voor zorgde. De kinderen werden opgehaald en weer veilig teruggebracht naar hun school, zodat zij zonder enige zorg van het evenement konden genieten.

Het hart van de presentatie werd gevormd door verschillende betoverende onderdelen en traditionele spelletjes. De betoverende dans van San Juan, het vrolijke gezang van de haan en de kip, en het opwindende vlaggetjes trekken zorgden voor een onvergetelijke ervaring voor de jonge deelnemers. En wie anders dan de heer Arthur Kelly, de bekwame presentator, kon het verhaal van de viering met zoveel charme en enthousiasme vertellen?

Om de lucht te vullen met de levendige klanken van muziek, verzorgde Grupo Kakiña de muzikale begeleiding. Deze betrokkenheid zorgde ervoor dat de kinderen niet alleen konden genieten van de dans, maar ook konden meezingen met de vrolijke deuntjes.

Een bijzondere toevoeging aan de viering was de distributie van 70 dozen met essentiële materialen voor de viering van Fiesta di San Juan. Met als doel elke school in staat te stellen om de dag zelfstandig met hun leerlingen te vieren, bevatten deze dozen diverse items zoals oog bedekkende linten, feestelijk versierde stokken om mee te dansen, een calabas), een USB met traditionele San Juan-muziek en zelfs een informatieve folder met het verhaal van Fiesta di San Juan.

Niet alleen gericht op feestelijkheid, maar ook op bewustwording, werd de aanwezigheid van de heer Francis Toussaint van de brandweer gewaardeerd. Hij nam de tijd om de kinderen bewust te maken van brandgevaar, waardoor dit evenement ook een educatieve dimensie kreeg.

Achter deze schitterende viering staat een toegewijd team onder leiding van mevrouw Marlene Lampe. Ze werd bijgestaan door een team van toegewijde collega's, waaronder mevrouw Julie Merencia, de heer John Flemming, de heer Jhon Freddy Montoya, mevrouw Esmara Martis, mevrouw Doralba Emerenciana, mevrouw Afranina Henriquez en de heer Roland Helder. Als een symbool van eenheid en samenwerking, droegen ze allemaal trots het nieuwe logo van Fiesta di San Juan op hun speciaal ontworpen t-shirts.

Het succes van dit omvangrijke en zorgvuldig geplande evenement werd mogelijk gemaakt door een begroting van AWG. 31.690,36. Deze financiële investering diende niet alleen om een levendige viering te organiseren, maar om de jeugd van Aruba te inspireren, te betrekken en te verbinden met hun culturele erfgoed en tradities. "Fiesta di San Juan/Dera Gay" blijft een schitterend voorbeeld van hoe cultuur en gemeenschap hand in hand gaan, en hoe het verleden en heden samenkomen om een gedenkwaardige toekomst te creëren.

Gang di Arte - Ontdekking van Creatieve Genialiteit

Kunst en Creativiteit Bloeien op in "Gang di Arte"

In de schitterende wereld van artistieke expressie en jong talent bloeit het project "Gang di Arte" als een opwindende wedstrijd en platform voor de opkomende creatieve sterren van Aruba. Dit opwindende initiatief geeft jongeren de kans om hun veelzijdige artistieke gaven te tonen in diverse disciplines, waaronder muziek, dans, theater, mode, film en kunst. Een jaarlijks terugkerend evenement waarbij elke editie wordt doordrenkt met een specifiek thema dat als rode draad door de presentaties moet lopen. In 2022 vierden we de glansrijke 15de editie van Gang di Arte, waar het thema "Talento Scondi" - oftewel "Verborggen Talent" - centraal stond.

Een prachtige samenwerking bloeit sinds 2019 tussen dit project, Popcorn Club en Dream Dare Do, waardoor jongeren een gevarieerd en diepgaand traject van artistieke ontwikkeling kunnen doorlopen. Deze inspirerende reis begon met boeiende workshops, gehouden van 13 tot 18 juli 2022. De zalen van Jhon F. Kennedy Education Center (JFK) en de incubator van Cas di Cultura werden omgetoverd tot broedplaatsen van creativiteit, waar ongeveer 150 jongeren samenkwamen om te leren, te groeien en zichzelf uit te drukken. Deze workshops dienden

als voorbereiding op de grote eindpresentatie op 19 juli 2022, een dag waarop de jeugd hun nieuw verworven vaardigheden en passie op het podium tentoonstelden.

De lat werd hoger gelegd met een pre-finale tijdens de Art Fair in oktober, waar tien uitgekozen groepen de kans kregen om hun talent verder te laten schitteren. Deze pre-finale fungeerde als een vitale brug naar de grote finale, die plaatsvond in het prachtige kader van Cas di Cultura. Hier, op deze artistieke arena, vochten getalenteerde jongeren voor de toppers. De dansgroep "No Image Group" veroverde de eerste plaats, terwijl Alakina en band trots de tweede plaats innamen. Guizell Krosendijk veroverde de harten van het publiek en behaalde de derde plaats met haar krachtige rockoptreden.

Deze magnifieke creatieve reis werd begeleid door de heer Jhon Freddy Montoya, die als projectleider van Gang di Arte fungeerde. Mevrouw Julie Merencia, die naast hem stond, bood essentiële ondersteuning bij het realiseren van dit omvangrijke evenement. Het team werd versterkt door andere toegewijde collega's zoals mevrouw Marlene Lampe, mevrouw Afra Henriquez en mevrouw Esmara, die hun passie en energie in het project staken.

Deze grandioze viering van artistieke flair en jonge inspiratie werd mogelijk gemaakt door een begroting van Awg. 24.980,20. Een investering die verder reikte dan financiën, en die de creativiteit van Aruba's jeugd voedde, stimuleerde en in het stralende licht van erkenning plaatste. "Gang di Arte" blijft een feestelijke ode aan de onontdekte talenten die in de harten en geesten van de jeugd van Aruba huizen, en het illustreert op glorieuze wijze hoe kunst en expressie een essentiële rol spelen in het vormgeven van onze toekomst.

Viering van het 44-jarig bestaan van de DCA

Een Gedenkwaardige Dag vol Cultuur en Samenwerking

Op de betekenisvolle datum van 30 september kwam de DCA samen om zijn 44-jarige bestaan te vieren, een mijlpaal die werd gevierd met een dag vol gedenkwaardige en boeiende activiteiten in de weelderige zalen van Multi Functionele Ruimte 1 en Multi Functionele Ruimte 2 bij JFK.

Ter ere van deze 44-jarige mijlpaal en het waardevolle culturele werk dat de DCA heeft verricht, werd een speciaal en uiterst interessant programma samengesteld om deze dag te verrijken. Het startschot van deze bijzondere dag werd gegeven met een heerlijk ontbijt, waarbij niet alleen de directeur, de heer Dumfries, aanwezig was, maar ook vertegenwoordigers van het Ministerie van Cultuur van Aruba. In deze warme en gastvrije sfeer werden toespraken gehouden die niet alleen de dag herdenken, maar ook duidelijke dankbaarheid uitdrukken. Bovendien werd er een speciaal moment gereserveerd om onze collega de heer Pedro "Chencho" Kelly te eren, die na een bewonderenswaardige dienst van 30 jaar met pensioen gaat in de maand oktober. Als blijk van waardering werd hem een cadeau aangeboden.

De dag nam een educatieve wending met een zeer succesvolle workshop, geleid door mevrouw Thais Franken, getiteld "Inleiding tot Logic Models voor Cultureel Management". Dit "Logic Model"-proces is een internationaal veelgebruikte methode in projectmanagement en onderzoek. De workshop bood een diepgaande kijk op dit proces en gaf de aanwezigen waardevolle inzichten in de complexiteit van cultureel management.

Een ander hoogtepunt van de dag was de levendige activiteit onder de deskundige leiding van de heer Robert Reeberg, met de ondersteuning van mevrouw Rubia Bernabela. Deze activiteit omvatte verschillende recreatieve oefeningen, waaronder "Sesosport", die gericht waren op het verbinden van de deelnemers met de geschiedenis, cultuur en taal van Aruba - het Papiamentu. Dit bracht niet alleen plezier, maar ook bewustwording en culturele betrokkenheid.

Na een smakelijke lunch werd de dag in stijl afgesloten met een buitengewoon creatieve workshop, geleid door ATEMOSA en onder de bezielende leiding van mevrouw Enrita Werleman, bijgestaan door mevrouw Dolores Machado. Deze workshop bracht het hele team van de DCA samen om gezamenlijk te werken aan een prachtig nieuw DCA-logo in de vorm van een mozaïek. Dit kunstwerk werd uiteindelijk bevestigd op een betonnen bank en zal een intrigerend onderdeel zijn van een toekomstig project.

De financiële onderbouwing van deze memorabele dag is samengevat in een begroting van Awg. 2.145,60. Dit bedrag illustreert niet alleen de investering in de viering van de DCA's rijke geschiedenis, maar ook in de toekomstige creatieve projecten en initiatieven die de culturele reis van Aruba blijven verrijken en versterken.

2.3 Afdeling Financiële en Algemene Zaken

2.3.1. Begroting van de DCA

Financiële Verantwoordelijkheid

De afdeling Financiële en Algemene Zaken speelt een cruciale rol in het toezicht houden op de begroting van de organisatie, waarbij verantwoording wordt afgelegd aan zowel de directie van de DCA als de Directie Financiën Aruba.

Begrotingsmiddelen voor Interne en Externe Projecten

De beschikbare begrotingsmiddelen voor zowel de uitvoering van interne projecten van de DCA als de ondersteuning van externe culturele projecten van NGO's bevinden zich onder post '4393' genaamd 'Overige kosten', wat de meest relevante begrotingspost is. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de financiering van NGO's die verzoeken om zowel financiële als organisatorische ondersteuning voor culturele activiteiten en evenementen op verschillende kunst- en cultuurniveaus. Deze verzoeken worden beoordeeld in overeenstemming met het integrale cultuurbeleidsplan van de DCA. Het is van essentieel belang om hierbij rekening te houden met de vastgelegde financiële richtlijnen en algemene voorwaarden van de Directie Financiën voor de overheid.

Comision Celebracion Dianan Nacional (CCDN)

De CCDN is een nationale commissie die jaarlijks wordt ingesteld door de Minister belast met Cultuur middels een Ministeriële Beschikking (MB), onder toezicht van de DCA. Haar belangrijkste taak omvat de organisatie van verschillende vieringen namens of door de overheid ter gelegenheid van nationale feestdagen zoals 'Dia di Betico', 'Dia di Himno y Bandera' en 'Dia di Rey'. Daarnaast biedt de commissie ondersteuning bij de jaarlijkse culturele activiteiten, waaronder 'Fiesta di San Juan/Dera Gay', Sinterklaas en 'Festival di Dande'.

Begroting Overige Kosten van de DCA 2022

Hieronder volgt een overzicht van de begroting van de werkelijke Overige kosten van de DCA voor het jaar 2022:

Begroting overige kosten DCA 2022	AWG
Begroting DCA-projecten en subsidie aan NGO's	259,407
Begroting CCDN	257,000
Begroting onvoorziene kosten	7,106

Begroting Overige Kosten DCA 2022 (Bron: Landsbegroting Aruba 2022)

Landssubsidies voor Stichtingen

De subsidie voor vier stichtingen, namelijk UNOCA, Stichting Schouwburg Aruba, Stichting Arubaanse Muziekschool, en 'Fundacion Museo Arubano' (post 4600, 'Subsidies'), zijn eveneens opgenomen in de begroting van de DCA zoals weergegeven in Tabel 2:

Begroting Landssubsidie Stichtingen 2022	AWG
Stichting UNOCA	848,000
Stichting Arubaanse Muziekschool	1,135,100
'Fundacion Museo Arubano'	55,300
Stichting Schouwburg Aruba	539,700

Begroting Landssubsidie Stichtingen 2022 (Bron: Landsbegroting Aruba 2022)

Financiële Aangelegenheden in 2022

Het jaar 2022 begon met hernieuwd enthousiasme na de pandemie van SARS-CoV-2 (Covid-19) van 2021. De DCA was actief bezig met haar jaarlijkse projecten, en de NGO's namen deel aan het organiseren van talloze evenementen, activiteiten en documentaires. Echter, bij de bekendmaking van de begroting voor 2022, werden de financiële middelen zorgvuldig heroverwogen, rekening houdend met de financiële gevolgen van Covid-19. De overheid moest noodzakelijke aanpassingen maken in de algemene begroting van Land Aruba.

De projecties gaven aan dat de DCA niet over voldoende middelen beschikte om te voldoen aan de vraag om de projecten en evenementen van de DCA en CCDN uit te voeren, evenals om financiële steun te verlenen aan NGO's. Om extra middelen beschikbaar te stellen, werden andere posten op de begroting geanalyseerd en voerde de Directie Financiën de nodige overschrijvingen uit om de begrotingsdruk op post '4393 Overige Kosten' te verlichten. In 2023 werden de nodige correcties doorgevoerd om het tekort op de begroting van 2022 te compenseren, wat resulteerde in een saldo van AWG.526.000 voor de DCA. De jaarresultaten van de kostenpost '4393 - Overige kosten' geven aan dat de begroting met slechts 1% is onderschreden.

Financiële Steun aan NGO's

NGO's

	Financiële steun NGO's
2016	16,632
2017	24,595
2018	47,731
2019	65,620
2020	50,017
2021	48,470
2022	112,575

De financiële steun aan culturele organisaties, groepen en partners, met name NGO's, bedroeg in 2022 ongeveer AWG. 112,575.00 wat een stijging van circa 132% betekende in vergelijking met 2021. Als onderdeel van het crisisplan in 2021 kregen verzoeken van NGO's extra aandacht om culturele projecten, activiteiten en evenementen financieel te ondersteunen. In het derde kwartaal werden talloze verzoeken ontvangen en geëvalueerd conform de vastgestelde criteria en voorwaarden voor minimale financiële ondersteuning.

Ondersteunde Cultureel-Artistische Disciplines in 2022

De DCA ondersteunde verschillende cultureel-artistieke disciplines in 2022, waaronder:

Soorten disciplines	Aantal
Arte Musical – Musica	16
Arte Escenico – Baile	9
Arte Escenico – Teatro	9
Arte Tradicional y Cultural - Diversidad cultural	6
Arte Escenico - Modelahe	6
Arte Tradicional y Cultural - Folklore	3
Arte Tradicional y Cultural - Tradicion	2
Arte Literario – Poesia	2

De DCA blijft zich inzetten voor het ondersteunen en bevorderen van een breed scala aan kunst- en cultuuruitingen op Aruba, wat bijdraagt aan de culturele rijkdom van het eiland.

2.4 Onderzoek en Documentatie

De afdeling Onderzoek en Documentatie (O&D), heeft tijdens het jaar 2022 te kampen gehad met een grote onderbezetting, dit omdat functionarissen met pensioen zijn gegaan. Ondanks dit heeft de Afdeling O&D haar best gedaan om enkele werkzaamheden die van belang zijn uit te voeren.

De formulieren zijn verspreid onder musici om zich te laten registreren bij de DCA. Een speciaal databank is aangemaakt hiervoor bij de DCA. Tevens zijn er informatiesessies geweest voor de musici die deel willen nemen aan het platform om lokale folkloristische avonden te organiseren bij de hotels.

Musici lopen helaas niet warm om zich te doen laten registreren, omdat het enkele belastingtechnische aspecten een rol spelen. Voorts behelst dit ook de officiële registratie bij de kamer van Koophandel (KvK).

Voor wat betreft de andere taken, is het relevant aan te geven dat er ook heel veel documentatie taken zijn uitgevoerd.

- Het opnemen van interviews met -de laatste- lokale artiesten, voor het Boek: "*Biografia di Nos Artistanan Local*" en het archiveren van het opgenomen materiaal en de desbetreffende foto's;
- De nationale vieringen, de veelzijdigheid van de activiteiten rondom deze vieringen heen is vastgelegd;
- Tevens het opnemen en vastleggen van de activiteiten van de DCA zoals de "*Dera Gay Escolar*"; de "*Arte di Palabra*" en "*Gang di Arte*" competitie en ook andere activiteiten die de DCA ondersteunt;
- Het vastleggen op videobeeld en foto's van het Tumba Festival; de Carnavalsoptochten; -ook het facilitair aspect- wordt hier geregeld, zoals vergunningen aanvragen bij de KPA en Serlimar e.d.;
- De opnamen van de hommages aan de heer Tali Wever en nu wijlen Etty Toppenberg;
- Multiculturele activiteiten en nog meer.

Volledigheidshalve hebben meerdere vergaderingen plaatsgevonden om de voorbereidingen te treffen om het boek over de lokale artiesten voor te bereiden.

2.5 Coördinator GO & NGO

In het afgelopen jaar heeft de DCA aanzienlijke vooruitgang geboekt op het gebied van financiële steun aan culturele organisaties, groepen en onze waardevolle partners, de Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's). Dit verslag biedt een gedetailleerd overzicht van de activiteiten en prestaties die de DCA heeft bereikt in het jaar 2022.

Financiële Steun

In het jaar 2022 heeft de DCA een aanzienlijke toename gezien in de financiële steun aan culturele organisaties, groepen en NGO's. De totale financiële steun bedroeg AWG. 112.575,00 wat een indrukwekkende stijging van meer dan 132% vertegenwoordigt in vergelijking met het voorgaande jaar, 2021.

Prioriteit en Crisisplan

Conform het crisisplan dat in 2021 werd geïmplementeerd, stond het jaar 2022 in het teken van het verstrekken van extra aandacht aan de verzoeken van NGO's. Het was een prioriteit om deze organisaties te ondersteunen bij de uitvoering van culturele projecten, activiteiten en evenementen. Gedurende het derde kwartaal ontving de DCA talrijke verzoeken die zorgvuldig werden geëvalueerd.

Fondsenwerving en Kleine Organisaties

Opmerkelijk was de behoefte van kleinere organisaties om opnieuw fondsen te werven voor het organiseren van culturele publieksevenementen. De DCA heeft deze verzoeken ontvangen en beoordeeld volgens vastgestelde criteria en voorwaarden, met als doel het verstrekken van minimale financiële ondersteuning.

Ondersteunde Disciplines in 2022

In het afgelopen jaar heeft de DCA in totaal 53 projecten ondersteund binnen cultureel artistieke disciplines. Hieronder vindt u een overzicht van de gesteunde disciplines:

Muziek	16 projecten
Podiumkunsten - Dans	9 projecten
Podiumkunsten-Theater	9 projecten
Traditionele en Culturele Kunst - Culturele Diversiteit	6 projecten
Podiumkunsten- Modellering	6 projecten
Traditionele en Culturele Kunst - Folklore	3 projecten
Traditionele en Culturele Kunst - Traditie	2 projecten
Literaire Kunst - Poëzie	2 projecten

De DCA blijft zich inzetten voor de bevordering en ondersteuning van de rijke culturele diversiteit op ons prachtig eiland. We kijken ernaar uit om samen met u de komende jaren nieuwe mijlpalen te bereiken en de culturele bloei van Aruba te blijven stimuleren.

'Dia di Betico'

Op 25 januari wordt de geboorte van de Arubaanse politieke leider en 'libertador', wijlen de heer Gilberto Francois (Betico) Croes, herdacht. Hij hielp Aruba zijn 'Status Aparte' te verkrijgen. Deze nieuwe status gaf aan Aruba autonomie van de Nederlandse Antillen en de mogelijkheid om te functioneren als een gemenebest binnen het Nederlandse Koninkrijk. Sinds 1989 wordt deze nationale dag 'Dia di Betico' jaarlijks gevierd met een openingsceremonie en een culturele manifestatie die op de 'Plaza Libertador Betico Croes' wordt georganiseerd, gecoördineerd door de CCDN en ondersteund door de DCA. Het doel van deze viering is om de geboortedatum van deze politieke leider en 'liberatador' van 'Movemento Electoral di Pueblo (MEP)', de heer Gilberto Francois 'Betico' Croes, zijn strijd voor de 'Status Aparte' van Aruba te herdenken en hetgeen zijn persoon voor de Arubaanse samenleving heeft betekend. Deze officiële feestdag wordt op het hele eiland gevierd. Voorts houden verschillende musea en andere instanties een open dag en er worden diverse sportevenementen en -spelen en culturele activiteiten gehouden door verschillende instanties, scholen en particuliere organisaties.

'Dia di Himno y Bandera'

Elk jaar wordt op 18 maart de dag van de vlag en het volkslied, 'Dia di Himno y Bandera' gevierd. Het is de meest populaire nationale feestdag op Aruba. Het doel van deze viering is om op de nationale dag van Aruba, op een nationaal niveau 'Dia di Himno y Bandera' te vieren, welke deel uitmaakt van de cultuur van Aruba. 'Dia di Himno y Bandera' wordt gevierd met een openingsceremonie, protocollaire en culturele manifestatie, defilé en diverse (sub)activiteiten, zoals 'Poeta di Patria' en Festival 'Un canto na nos Himno y Bandera' en plaatselijke vieringen bij verschillende instanties op Aruba. Hieraan verbonden wordt ook in Nederland een culturele viering gehouden op de 'Arubadag'.

18 maart is de dag die is uitgekozen voor de dag van de viering van het volkslied en de vlag van Aruba, omdat tijdens de Ronde Tafel Conferentie in Nederland op die datum in 1948 voor het eerst een motie werd aangeboden aan Hare Majesteit Koningin Juliana, die pleitte voor de zelfbeschikking voor het Arubaanse volk. Om het nationalistische bewustzijn te versterken werden op het voorstel van wijlen de heer Gilberto Francois 'Betico' Croes de Arubaanse vlag en het Arubaanse volkslied 'Aruba Dushi Tera' als symbolen van een eigen identiteit van het volk ingehuldigd tijdens een manifestatie in het Wilhelmina Stadion te Dakota op 18 maart 1976.

'Dia di Rey'

Jaarlijks wordt op de geboortedatum van de koning, 'Dia di Rey' ter ere van de koning van Nederland, Zijne Majesteit Koning Willem Alexander op 27 april, gevierd. De viering vindt plaats in het Wilhelmina Park met een protocollaire ceremonie onder de coördinatie van CCDN, ondersteund door de DCA. Vanaf koningin Wilhelmina tot en met koningin Beatrix heette de dag Koninginnedag. 2013 was het laatste jaar waarin de feestdag op 30 april gevierd werd als Koninginnedag. Sinds 2014 heet de dag Koningsdag en wordt deze gevierd op 27 april. In alle delen van het Koninkrijk geldt deze dag voor de meeste werknemers als vrije dag en wordt het gevierd met verschillende festiviteiten, waaronder de vrijmarkten en het dragen van oranje kleding. Het is een grote viering op school en bij verschillende instanties op Aruba.

'Dia di San Juan, Dera Gay'

Op 24 juni wordt jaarlijks 'Fiesta di San Juan, 'Dera Gay' in verschillende wijkcentra, op sportvelden en plaatselijke bij verschillende instanties op Aruba gevierd, waarbij de traditionele spelletjes en dansen worden uitgevoerd die bij de viering van San Juan horen. Het is historisch gezien van Midden- en Zuid-Amerikaanse oorsprong voor de offer- en oogstfeest viering en van de geboortedag van Johannes, de dooper. (San Juan/St. John). De DCA in samenwerking met de Brandweer houden in de week voorafgaande de viering, een educatieve en informatieve voorstelling over 'dia di San Juan, Dera Gay' te 'Cas di Cultura' voor de leerlingen van de basisscholen. De CCDN en de DCA ondersteunen de wijkbuurten met de organisatie rondom deze viering.

'Sinterklaas'

Jaarlijks wordt van oudsher het Sinterklaasfeest op Aruba gevierd. Het Sinterklaasfeest is een volksfeest afkomstig van Europa en wordt op de avond van vijf (5) december gevierd. De DCA en de CCDN werken samen met 'Fundacion Sinterklaas' aan deze viering. De intocht van Sinterklaas vindt plaats op de derde zondag van november bij de haven te Barcadera en vervolgens wordt een tocht in Oranjestad gehouden waarna dit bij de 'Plaza Libertador Betico Croes' wordt afgesloten met een viering voor alle kinderen van de Arubaanse bevolking. Hieraan verbonden wordt dit feest gedurende de eerste week van december ook plaatselijk bij verschillende instanties en scholen op Aruba.

Hoewel het verhaal rond de Sinterklaas van tegenwoordig fictief van karakter is, is het personage waarschijnlijk wel gebaseerd op een Sint die echt bestaan heeft. Deze Sint Nicolaas van Myra is vermoedelijk geboren rond het jaar 280 in het toenmalige Turkije en werd na zijn dood (vermoedelijk op 6 december 342) heilig verklaard. Tegenwoordig viert men op de vooravond van 6 december zijn verjaardag. Volgens de legende redde Nicolaas kinderen en gooide hij goudstukken in de huizen van armen, welke vervolgens in de schoenen vielen. Hierop zou het hedendaagse schoen zetten gebaseerd zijn. Het schijnt dat de afbeeldingen van de goudstukken die Nicolaas uitdeelde, vroeger werden geassocieerd met sinaasappels. Omdat Spanje destijds de belangrijkste leverancier van sinaasappels aan Nederland was, werd de link met Spanje gelegd.

Het 'Dande Festival'

Sinds 1985 wordt in de laatste week december van elk jaar het 'Dande Festival' gevierd. De DCA ondersteunt 'Fundacion Dande' die deze viering organiseert.

Het Dande Festival is het grootste traditionele muziek-evenement op Aruba, zowel voor kinderen als volwassenen. Meer dan 50 vocalisten, begeleid door kenmerkende muziekgroepen brengen hun originele compositie en tekst van Dande lied ten gehore. Tijdens deze festivals wordt de beste 'Dande' zanger, de populairste 'Dande' presentatie en de beste 'Dande groep' uitgekozen.

De geschiedenis vertelt dat het woord 'Dande' hoogstwaarschijnlijk uit het Spaans stamt. Het woord 'Dandaré' betekent: reizen van de ene plek naar de andere om de vriendschap tussen bekenden te herstellen. Het gaat om het niet terug te kijken naar het verleden, wat er ook gebeurd is, maar door te gaan met de toekomst.

Het ritueel van muzikanten die de 'tambu' bespelen en Arubaanse families bezoeken na het vuurwerk rond middernacht, begon rond 1880, toen Koning Willem II de huisslaven bevrijdde. Deze slaven gingen de Arubaanse huizen langs, de 'tambu' bespelend, om hun gemeenschap een voorspoedig nieuw jaar te wensen. Deze lokale traditie behoort tot de kenmerken van Aruba, want geen enkel ander eiland in de regio kent de 'Dande' traditie.

Dit ritueel wordt traditiegetrouw gehandhaafd en wordt het 'Dande'-lied gezongen bij het vieren van het Nieuwjaar. Verschillende muziekgroepen gaan huis aan huis langs om de lokale gezinnen te zegenen tijdens Nieuwjaar, voor 'goodwill' en voorspoed. Om het feestelijke ritme van de 'Dande' liedjes met aanstekelijk refrein te creëren, worden traditionele Arubaanse instrumenten, zoals de 'tambu', 'wiri' en 'raspa' gebruikt. Er gaat een hoed rond en de zanger moet iedere keer improviseren om weer unieke zegeningen voor individuele gezinsleden te bedenken.

Bijlage 1

Ondersteuning GO & NGO

Relato di actividad, produccion, asistencia y di productividad 2022 DCA Asistencia na NGO Y Proyectonan Interno di Dianan Mundial y internacional

Coordinacion di Proyectonan cu fondonan directo realiza pa DCA

Brinda na maestronan di teatro un Masterclass di teatro, relaciona cu Celebracion di Dia Mundial di Teatro 2022, Director di Teatro Contemporáneo, Opera na Zweden y China.

Celebracion di Dia Mundial di Teatro 2022. Entrega di Premio Nacional di Teatro 2022.

Lansamento di Proyecto Multidisciplinario Pia Abou. Libera pa Conecta 2022.

Celebracion di Dia Internacional di Baile.

Competencia di Biale Deportivo, Folklore y Cultural 2022, relaciona cu Weganan Escolar.

Di 3 Encuentro Multicultural., Celebracion di Dia Mundial di Diversidad Cultural pa Dialogo y Desaroyo.

Proyecto Vacacional Carrousel di Expresion Talento y Creatividad 2022, pa Buki di Pret.

Ofrece tayer Biblioteca Nacional Aruba pa un atardi educativo relaciona cu cultura. E invitacion a ser haci na Departamento Di Cultura Aruba pa medio di Mirla van der Linde na unda diferente mucha di YMCA ARUBA.

Direccion di Proyecto escolar y teatral Boy Ecury "E Sonrisa di Max" pa trabao den cooperacion cu Muchila Creativo, Scol San Antonio (MAVO) y Filomena College (MAVO)

Conmemoracion di Dia di Raza y Nochi di Reconocemento pa e prome y di 2 Encuentro Multicultural 2022.

Traha riba produccion di e Tableau vivant pa Celebracion di 100 año di KLM.

Coordinacion Performance art di prome Lustru Aruba Art Fair.

Proyectonan pedagogico y direccion artistico:

Les di Arte anual na hobennan di YNZ Montessori High School Aruba.

Tayer di arte na Grupo Gihae Gymnastics.

Tayer di arte The Chaz Modeling & Talent School.

Fundacion Instituto di Desaroyo di Arte y Cultura, "FIDAC." We aim for the Rising Generation. **FIDAC works for a world where every child can live peacefully, purposefully, and powerfully.**

FIDAC presents a national children's rights campaign titled Mi Mes Un Heroe; My Own Hero.

Asistencia na comunidad cu guia, promocion y documentacion:

Duna sosten cu promocion y documentacion den Minanan di Fosfaat, Hazaña Mega Museo, Heintje Ras.

Duna sosten na dictado Nacional di Papiamento 2022, cooperacion entre Departamento di Cultura Aruba, Departamento di Enseñansa Aruba, Universidad di Aruba, Fundacion Corector Papiamento y Fundacion Lanta Papiamento.

Realisacion di actividad Cultural na Cas di Bernadina Growell-Kock pa planifica Proyecto y actividad pa Celebracion 18 di maart Dia Nacional. Tardecito Cultural.

Lansamento di Buki conmemorativo di nos "Mama di Cultura", Sra. Bernadina Growell-Kock, dfm.

Duna asistencia como boluntario y documentacion na Parada Nacional Ban Cend'E Mecha y asistencia na Apertura Grupo RCC Aruba.

Documentacion di e di 19 Edicion di Festival Un Canto pa Aruba su Himno y Bandera Categoria Infantil, Hubenil y grandi di **Comision Promove Cultura**, Fundacion Cultural di Festivalnan Folklorico, CCDN Y DCA.

Traha riba apertura Manifestacion Cultural 18 di maart, Entrada di Bandera.

Traha riba decor pa Prepara decor pa Kickoff Meeting Proyecto Cultura y Educacion y Maneho di Idioma den Enseñansa MFR JFK Education Center.

Documentacion di Lansamento di Proyecto: Much'i Mond, Stichting Rancho Oranjestad.

Traha riba Video di tema Promocional Ban Cende un Bela di hoben solista Jorzinho Schlipken Croes ganado di Proyecto Poder di Hubentud Aruba 2021.

Duna sosten, promocion y documentacion pa Concierto tropical di e hobennan Stephen Diaz y Denzel Tromp.

Sostene cu Documentacion di e musical di Maria College Mavo: Planta Awe, Cosecha Mañan.

Documentacion di Lansamento di e Exposicion Nelson Gonzalez.

Traha riba e Himno di Weganan Escolar 2022, tema Central WE Aruba cu Grupo Harmonixx y Muchanan Sabi.

Documentacion di presentacion y lansamento di buki "Mi bahul di poema" di e poeta Ariana Koolman

Apertura y clausura di Apertura pa Weganan Escolar 2022.

Atende cu promocion di tur exposicion anual di Ateliers'89 Punto Di Beyas Arte Aruba.

Apertura CARUSAI XII.

Traha riba Documentacion di Titulonan Honorabel pa Delinea Maneho Completo di Premio y Reconocemento Artistico di caracter Nacional.

Recapitulacion di Actividadnan na unda nos di DCA a logra haci un actividad relaciona cu UNESCO.

Documenta Exhibition di Arte Educampus Aruba.

Apertura artistico Miss Tean Internacional y Certamen Turismo Internacional.

Celebracion di Dia di San Juan na IBISA, Weganan Escolar.

Documenta tur actividad di Fiesta di San Juan na tur Centro di bario Aruba 2022.

Duna sosten na 124 Celebracion di dia di Independencia di Filipinas. 124 Philippine Independence Day Celebration.

Forma parti di comision di reconocimiento pa Thessaly Zimmerman, DCA, Bureau Minister President y Minister Finanzas y Cultura.

Celebracion Dia Mundial di Refugiado. Manifestacion cultural, Centro di Bario Playa Pabao.

Documentacion di Dia di Portugal Madeira. Club Primavera.

Celebracion Dia di Independencia di Colombia.

Documentacion y promocion di tur actividad anual di Poetry Nigth Basha Foundation.

Traha riba organizacion di Proyecto Nacional riba dia Mudial di hubentud 12 di augustus.

Duna sosten na intercambio cultural y performance na nivel internacional pa Club di Movimiento.

Duna sosten cu organisacion, promocion y documentacion di Aruba 1st International Dance Congress.

Atende cu diferente entrenamiento di e produccion "Mi mesun Heroe" FIDAC.

Delaster preparacionnan pa Paradanan Folklore Cultural Fundacion Chico Harms relaciona cu Celebracion di Dia di Brazil.

Parada cu Lanterna 2022, relaciona cu Celebracion Dia di Brazil.

Atende cu Congreso Produccion teatral Faritah Luidens. Amiganan pa Semper.

Festival di tambu CDBB, FCH. Bispo di e tradicional Parada Folklore Cultural 2022.

Parada Folklore- Cultural 2022, relaciona cu Celebracion Dia di Brazil.

Documentacion di e Musical Planta Awe Cosecha Mañana di Maria College MAVO.

Nochi di nominacion di Proyecto Educativo Poder di Hubentud Edicion number 8 cu tema Central "Un Capitulo Nobo".

Traha riba tayer Teambuilding, Tecnicanan di comunicacion, arte y cultura, creatividad y forma parti di comision di Proyecto Educativo Poder di Hubentud Edicion number 8 cu tema Central "Un Capitulo Nobo".

Forma parti di grupo di poeta como representante di DCA den e organizacion, Poetry Night organisa pa Basha Foundation.

Forma parti como maestro y partner di DCA den e Project '20 HOURS OF THEATER'

Haci bishita di intercambio na cu Drazans Jeugd Theaterschool.

Duna les na SIMAR na unda a tuma luga e exitoso Celebracion di dia di Cimarron cu topico amplio di Sclavitud di Caribe.

Yuda cu coordinacion y documentacion na Grupo Nucleo pa proyecto Intercambio Cultural entre generacionnan.

Reunion cu diferente Fundacion, maestro y organizacion pa loke ta trata Maneho di Proyecto, Aplicacion di formularionan pa confinanciamiento y guia pa yega na pidi fondo pa sosten di Proyecto organisa pa UNESCO Aruba y cu a tuma luga na ATHA.

Documentacion Teatro den Barrio.

Documentacion e Proyecto Playa Film Festival.

Documentacion di Transpaso di Material Historico como parti di e finalisacion di e campaña "Ban Trece"

Atende cu promocion y documentacion di Conferencia UNESCO Memoria di Mundo (MOWLAC) na Archivo Nacional.

Documenta Actividad homenahe na Sr. Taly Wever. Organisa pa Comision 'Semper Tali'.

Duna Asistencia na Cuerpo Policial Arubano pa Encuentro Multicultural y mensahe di pasco a comunidad.

Intercambio Aruba- Corsou, **Kids & Youth in Action.**

Traha riba criterianan di Festival Cantica di Caya 2022 y Reinanan Folklore Cultural Aruba 2022, forma parti di comision di Celebracion di Dia di Brasil cu Fundacion Chico Harms.

Promocion y Documentacion di Show Student Showcase Kozlov Dance Academy.
Documenacion di Proemio Crioyo di oro 2022, Cas di Cultura.

Duna sosten na Canto di Alegria den bario, Grupo grandi Hunto, hunto Grandi y Tipico Palisia.

Duna sosten na Savaneta Christmas Village di Fundacion Savaneta Prome Capital.

Documentacion pa DCA Y UNESCO di Show di Dande organisa pa Fundacion Chico Harms na Centro di Bario Brazil.

Documentacion pa DCA Y UNESCO di Festival di Dande Infantil - Hubenil 2022! 🎸🎪 organisa pa Comision Promove Cultura na Centro di Bario Tanki Leendert.

Documentacion pa DCA Y UNESCO di 50 festival di Dande na Paradera y Club Caiquetio na paradera, organisa pa Fundacion Cultural di Festivalnan Folklorico.

Documentacion y promocion na Playa Film Festival di Cinearuba.

Duna asistencia y promocion pa e Develo di Mural: Atanero La Leyenda by Rasheed Lowe Aruba Art Fair.

Direccion di Feel the Beat NTG & NLG Dance Group

Documentacion y promocion di Alegria cu Ruthy #3.

Direccion, promocion y asistencia na Show teatral C.A.A. di Charles Croes

Documentacion y promocion di Tertulia Literario 2022 di FLP.

Celebracion di Pasco The Caribbean-Pop Academy

Atende cu guia y promocion di Expo Beyond Words. Stanley "Stanga"

Relato di actividad di trabao, asistencia na comunidad y di productividad 2022.
